

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning av Freinetskolan
Mimer ekonomisk förening i Norrtälje kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Freinetskolan Mimer ekonomisk förening i Norrtälje kommun avseende de förutsättningar huvudmannen skapar för att eleverna får en likvärdig utbildning. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl huvudmannen klarar sitt uppdrag att ge elever förutsättningar att nå de nationella målen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer huvudmannens arbete inom två områden, se bilaga 1. Inom varje område bedöms om huvudmannen uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en huvudman bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en huvudman bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan lämna en framåtsyftande kommentar.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att myndighetens kvalitetskriterier uppfylls i följande utsträckning:

Huvudmannens analys av studieresultat och trygghet

Huvudmannen gör i hög utsträckning relevanta analyser av studieresultat och resultat avseende trygghet, som kan utgöra underlag för förbättringsåtgärder inom dessa områden.

Huvudmannens kompensatoriska arbete

Huvudmannen har i hög utsträckning vidtagit relevanta kompensatoriska åtgärder, som syftar till att elever med sämre förutsättningar ska nå utbildningens mål så långt som möjligt.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen av Freinetskolan Mimer ekonomisk förening.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Huvudmannens analys av studieresultat och trygghet

1 kap. 9 §, 4 kap. 3, 5–7 §§, 5 kap. 3 § skollagen
--

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen gör i hög utsträckning relevanta analyser av studieresultat och resultat avseende trygghet, som kan utgöra underlag för förbättringsåtgärder inom dessa områden. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Huvudmannen gör analyser med relevanta förklaringar till studieresultaten

Granskningen visar att huvudmannen genom ett systematiskt analysarbete och kontinuerliga uppföljningar med rektorn har en mycket god kännedom om elevernas studieresultat och dess bakomliggande orsaker.

Huvudmannen har en styrelse varav samtliga styrelsemedlemmar är anställd personal på huvudmannens två skolor och därmed involveras styrelsen i hela analysprocessen, från att ta fram underlagen inom arbetslagen till det skolövergripande analysarbetet som sker på huvudmannanivå. Samtliga arbetslag är representerade i styrelsen. Inför varje styrelsemöte, som sker minst tre gånger per termin, sammanställer rektorn rapporter med information från verksamheterna. På styrelsemötena lyfts även frågeställningar gällande skolans tematiska arbetssätt och vad höga studieresultat kopplat till det tematiska arbetet kan bero på samt reflektioner kring undervisningens genomförande. Rektorns rapporter bygger på arbetslagens analyser som fördjupats av ledningsgruppen, vilken består av rektor, biträdande rektor samt verksamheternas sju arbetslagslagledare. En gång per år skriver rektorn också en mer omfattande kvalitetsrapport som behandlas av styrelsen. Rektorns analysarbete leder till djupare frågeställningar som styrelsen diskuterar och lyfter med rektorn. Av granskningen framkommer att

huvudmannen numera kräver mer insyn, ställer fler frågor och gör mer inspel sedan verksamheten växt med fler elever. Styrelsen kommer under styrelsemötena även med förslag till rektor på frågor att ta vidare med till ledningsgruppen. Inom såväl styrelsen som bland personalen råder en kultur av att arbeta arbetslagsöverskridande bland annat med analyser, med syftet att hela kooperativet ska ha insyn i hela verksamheten. Även skolchefen arbetar heltid i verksamheten, framför allt som ekonom, vilket också bidrar till att styrelsen har en mycket god kännedom om verksamhetens ekonomiska förutsättningar. Huvudmannens analys bygger vidare på en uppföljning av flertalet resultatmått som exempelvis Skolverkets bedömningsstöd, betyg, resultat från nationella prov och dess avvikelser jämfört med betyg. Jämförelser görs också med statistik från riket samt kommunen och andra fristående skolor.

Det framkommer vidare att huvudmannens analyser syftar till att hitta mönster och skapa en förståelse för orsaker till såväl lägre som högre studieresultat på skolorna. Analyserna genomförs bland annat utifrån elevers skolbakgrund, olika enkäter, lärares frånvaro, lärarbyten, lärarbehörighet och elevernas frånvaro. Huvudmannens uppföljning är därmed bred och analyserna är fördjupade med relevanta förklaringar från individnivå till gruppnivå. Huvudmannen är exempelvis intresserad av hur olika grupper fungerar samt hur gruppsammansättningar påverkar gruppernas resultat. Om en lärare är frånvarande en längre period följer huvudmannen också upp hur det går i det ämnet för de elever som blir påverkade. Analyserna har exempelvis visat att högstadieskolans resultat har försämrats sedan skolan utökade antalet elever i årskurs 7-9 och att verksamheten delades upp på två skolor. Huvudmannen har konstaterat att det innebär att elever och lärare inte kan samverka på samma sätt som tidigare. Tillsättandet av en biträdande rektor som bland annat har fått i uppdrag att se vad som kan utvecklas på gruppnivå samt utökning med en speciallärare på heltid på högstadiet, som även arbetar med elever i årskurs 6 för att möjliggöra bättre övergångar, har varit två vidtagna insatser. Huvudmannen har också identifierat att många elever och dess vårdnadshavare väljer att söka sig till högstadieskolan utifrån andra skäl än den erbjudna pedagogiska inriktningen. Huvudmannen har identifierat att elever som inte har skolans pedagogiska inriktning med sig från tidigare årskurser har lägre resultat än elever som gått inom verksamheten under hela sin skoltid. För att ge vårdnadshavarna bättre information och för att

på så vis få fler elever att lyckas bättre i skolan har huvudmannen, utifrån en idé i skolans ledningsgrupp, utvecklat en form av tidiga informationsmöten där all anställd personal ger både vårdnadshavare och elever en presentation av skolans verksamhet och organisation redan på vårterminen. Dessa möten är relationsbyggande och tydliggör för elever och vårdnadshavare vad de har att förvänta sig.

Huvudmannen följer upp och analyserar skillnader och variationer i studieresultat mellan flickor och pojkar. I linje med skolans pedagogiska inriktning driver huvudmannen ett jämställhetsarbete för att flickor och pojkar ska få samma möjligheter att lära och utvecklas. Det framkommer även att personalen medvetet arbetar med en tillåtande kultur där elever alltid ska få utvecklas utifrån sina egna förutsättningar och vara trygga, vilket enligt analyser har påverkat pojkars studieresultat positivt. Det syns bland annat genom att skolans meritvärde är likvärdigt mellan flickor och pojkar.

Huvudmannens förklarande analysarbete relaterar till hur utbildningen genomförs och de förutsättningar lärare och rektorn får, i syfte att identifiera faktorer som påverkar studieresultaten och som kan utgöra grunden för utvecklingsinsatser. Utvecklingsinsatser sätts upp både för varje arbetslag och på skolnivå. Insatserna är kopplade till utbildningens genomförande och de förutsättningar lärare och rektorer har och de planeras av ledningsgruppen och förstelärarna, som i sin tur förankrar dem i arbetet med lärarna. Exempelvis har en satsning gjorts på tvålärareskap vissa timmar i ett par ämnen i årskurs 1 för att kunna dela årskursen i mindre grupper och genomföra stödinsatser. Huvudmannen följer upp processerna under styrelsemöten och deltar själva i insatsarbetet genom sina anställningar på skolorna.

Huvudmannen gör analyser med relevanta förklaringar till trygghetsresultaten

Granskningen visar att huvudmannen kontinuerligt följer upp och analyserar trygghetsresultat med syftet att kunna förklara skillnader och variationer bland dessa. Huvudmannen samlar in ett brett underlag och deltar i analysarbetet såväl inom arbetslag som på huvudmannanivå, där skolövergripande analyser genomförs. Arbetslagens analyser fördjupas först i ledningsgruppen och sammanställs därefter av rektorn som

rapporterar om verksamheten på varje styrelsemöte. Underlaget bygger på årliga kommungemensamma och interna enkäter, en kartläggning av trygga och otrygga platser samt Skolinspektionens skolenkät. Enkätresultat analyseras i samtliga arbetslag och vid behov tas beslut om att genomföra uppföljningsenkäter för att få en bättre förståelse för resultaten. Enkäterna kompletteras också ibland med gruppintervjuer med elever. Även kränkingsanmälningar, rapporter om elevfrånvaro och incidentrapporter ingår i analysunderlaget.

Granskningen visar vidare att huvudmannens analys av trygghetsresultaten identifierar faktorer som främjar både det som redan fungerar och det som fungerar mindre bra samt faktorer som kan förklara skillnader mellan flickor och pojkars upplevelser av trygghet. I inskickad dokumentation beskriver huvudmannen att det råder viss diskrepans i flickors och pojkars upplevelse av trygghet på högstadiet och har kommit fram till att en möjlig orsak kan vara att det är fler pojkar på högstadiet. Vidare framkommer att om en plats exempelvis uppfattas som otrygg går huvudmannens styrelse igenom med arbetslagen vad som behöver göras för att öka tryggheten, även om det sedan är rektorn som tar besluten som rör verksamheten. Rektorn har delegerad beslutanderätt vilket innebär att verksamheten inte behöver vänta in styrelsebeslut, men styrelsen är med och påverkar genom att följa upp arbetet genom en tät dialog med rektorn. Alla beslut som gäller fler än ett arbetslag eller hela förningen fattas i ledningsgruppen, där konsensusbeslut är det som eftersträvas.

Analys avseende trygghetsresultat utgör grunden för förbättringsåtgärder som är kopplade till hur utbildningen genomförs och de förutsättningar lärare och rektorer har. Huvudmannen uppger att flera förbättringsåtgärder vidtagits i syfte att öka tryggheten i utomhusmiljön och under elevernas raster. Analysarbetet har också visat att högstadieskolan har större problem med otrygghet bland elever. För att åtgärda detta har högstadieskolans trygghetsteam förstärkts och två socialpedagoger tillsatts för att blandat annat stötta elever som inte befinner sig i klassrummen samt möjliggöra för lärarna att fokusera på undervisningen och inte behöva lämna klassrummet.

Skolinspektionen vill i detta sammanhang lyfta vikten av djupare analyser gällande eventuella skillnader mellan flickors och pojkars upplevelse av

trygghet, som kan leda till ännu mer träffsäkra åtgärder och för att huvudmannen ska kunna höja kvaliteten ytterligare i verksamheten.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Huvudmannens kompensatoriska arbete

1 kap. 9 §, 2 kap. 8 § och 4 kap. 7 § skollagen

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen har i hög utsträckning vidtagit relevanta kompensatoriska åtgärder, som syftar till att elever med sämre förutsättningar ska nå utbildningens mål så långt som möjligt. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Huvudmannen analyserar elevers olika behov och förutsättningar

Granskningen visar att huvudmannen har en mycket god kännedom om och kontinuerligt analyserar hur elevernas behov och förutsättningar på båda skolorna påverkar deras möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. Huvudmannen har tillgång till ett brett underlag i analysarbetet. Såväl statistik, en tät dialog med rektorn och den samlade kunskapen styrelsens medlemmar besitter genom sina anställningar på skolorna, bidrar till att styrelsen träffsäkert kan identifiera grupper av elever med sämre förutsättningar att nå utbildningens mål. Huvudmannen genomför analyser som förklarar hur elevernas förutsättningar påverkar deras möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. Majoriteten av eleverna återfinns inom huvudmannens verksamhet redan från förskolan, men sedan några år tillbaka utökas antalet elever i årskurs 7, vilket analyserna visat påverkar både gruppsammansättningen och resultaten. Huvudmannen har även identifierat att elever med omfattande frånvaro samt elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar är grupper av elever i behov av kompensatoriska åtgärder.

Huvudmannen kan motivera tilldelade resurser och genomför kompensatoriska åtgärder som är relevanta och träffsäkra

Granskningen visar att huvudmannen utifrån sin goda kännedom om verksamheten, systematiska analyser i flera led samt kontinuerliga uppföljningar med rektorn tydligt kan motivera tilldelade resurser. Såväl ekonomiska som personella och materiella resurser fördelas utifrån olika elevers behov och förutsättningar samt utifrån rådande förhållanden på de olika skolorna. Resursfördelningen följs veckovis upp av elevhälsan i dialog med ekonom, rektorn och arbetslagsledare och jämförs skolenheterna emellan för att kunna genomföra tidiga kompensatoriska insatser och omfördela resurser vid behov. Eftersom huvudmannens styrelse delegerat beslut rörande verksamheten och ekonomin till rektorn är beslutsvägarna korta och justeringar sker löpande. Styrelsen involveras aktivt i analysarbetet samt i uppföljningar och utvärderingar av insatserna. Styrelsen är även medveten om och diskuterar olika alternativa kostnader för de åtgärder som vidtas.

Huvudmannen genomför flera olika insatser för att elever med sämre förutsättningar ska få goda möjligheter att nå utbildningens mål och de är såväl riktade till enskilda elever som generella på gruppnivå. Insatserna är även väl förankrade i analysarbetet samt tydligt kopplade till specifika elevgruppers identifierade behov och därmed både relevanta och träffsäkra. Exempelvis har två större satsningar genomförts på högstadieskolan. En ombyggd matsal, som också kommer att användas som lokaler för specialpedagogens arbete och gruppundervisning, är en väl avvägd åtgärd som innebär ökade hyreskostnader för huvudmannen men som möter flera identifierade behov på skolan. I arbetet med elever med problematisk skolfrånvaro och elever som har svårt för större klassrum har en särskild lokal inrättats och en heltidsanställd specialpedagog och lärare tillsatts för att möjliggöra en väg tillbaka till skolan och klassrummet för eleverna. När verksamheten växte med utökat antal elever i årskurs 7 ökade behovet av kompensatoriska åtgärder eftersom ett antal nya elever har en bakgrund med problematisk skolfrånvaro. Ytterligare exempel på kompensatoriska insatser är att det på lågstadiet har införts tvålärarskap vissa timmar i undervisningen för att öka möjligheten för stödinsatser och på mellanstadiet har rollen som planeringsstödare tillsatts för att analysen visade att det finns elever som har svårt att själva ansvara för sin planering.

Huvudmannen följer upp kompensatoriska åtgärder för att se dess effekter

Granskningen visar att huvudmannen aktivt följer upp vidtagna kompensatoriska åtgärder för att säkerställa att de leder till faktiska förbättringar av elevernas möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. Huvudmannen är också tydlig med vilket sätt de kompensatoriska åtgärderna förväntas bidra till elevernas måluppfyllelse. Styrelsens medlemmar är delaktiga i uppföljningsarbetet såväl inom arbetslag som på övergripande nivå, där styrelsen för en regelbunden dialog med rektorn samt skolchefen. Analysunderlag inhämtas bland annat från enkäter och kunskapsresultat samt från skolledningens veckovisa avstämningar. Huvudmannen ger exempel på att satsningen kring tvålärareskap på lågstadiet visar att flera elever lärt sig läsa och att elever som nått långt i sin kunskapsutveckling får fler möjligheter till att utvecklas vidare.

Genom att systematiskt följa upp vidtagna åtgärder försäkrar sig huvudmannen om att insatserna har effekt. Eftersom styrelsen delegerat budgetansvar och ekonomisk kontroll till skolornas rektor och ekonom samt att det är samma rektor och ledningsgrupp för föreningens båda skolenheter, möjliggörs en ändamålsenlig resursfördelning över enheterna med löpande justeringar under verksamhetsåret. Både skolledning och styrelse har kunskaper på både individ- och gruppnivå och kan därför motiverat flytta om resurserna vid behov. Exempelvis har resurser på högstadiet omfördelats mellan klasserna så att klasser med större behov haft fler timmar med en resursperson som stöttat och anpassat material.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Beslutet har fattats av Christina Wallin, utredare.

I den slutliga handläggningen har Marta Rivelis, utredare (föredragande) och Åke Isaksson, utredare, medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning planerad kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- En gruppintervju med rektorn, biträdande rektor och controller
- En gruppintervju med tre representanter från huvudmannens styrelse
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för möjlighet till yttrande.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var huvudmannens styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

För huvudmannen granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning det finns en förklarande ansats i huvudmannens analys av studieresultat och resultat avseende trygghet, som kan utgöra underlag för förbättringsåtgärder inom dessa områden.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning huvudmannen har vidtagit relevanta kompensatoriska åtgärder, som syftar till att elever med sämre förutsättningar ska nå utbildningens mål så långt som möjligt.

Skolinspektionen har i den regelbundna kvalitetsgranskningen valt ut två väl definierade och begränsade granskningsområden i syfte att få en djup förståelse av hur huvudmannen arbetar inom dessa områden inom en

specifikt utvald skolform. De två ovanstående områdena representerar inte hela huvudmannens arbete. Inom huvudmannens ansvar för skolan finns många viktiga områden som tillsammans bildar huvudmannens samlade ansvar för sin verksamhet och det finns därmed andra områden som är betydelsefulla för ett framgångsrikt arbete. Granskningen ger dock en god inblick i med vilken kvalitet huvudmannens arbete sker inom ovanstående områden.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om huvudmannen

Skolinspektionen genomförde digitala intervjuer med huvudmannen den 27 november 2024. Intervjuerna genomfördes av utredarna Marta Rivelis och Åke Isaksson.

Frienetskolans Mimer ekonomisk förening (org. nr. 769602-1117) är huvudman för två grundskolor.